

en anden Sag; men om jeg end naturligtvis ligeſaa lidt ſom nogen Anden er ſikker paa aldrig at kunne høre feil eller miſforſtaa en enkelt Ytring, ſaa tror jeg dog at være ſikker paa aldrig at have underlagt ham andre Meninger, end han virkelig forſvarer, og maa derfor beſteemt forlange Beviſ paa min Stridbarhed, forinden han fremſætter en ſaadan Inſinuation mod mig. Jeg opſøger aldrig Anledningen til Strid, ligeſaa lidt ſom jeg gennem Beviſer, der ere ſtillede paa Skruer, faar en anden Mening ud af mine Modſtanderes Ord end den, der virkelig laa deri. Lærtimod tror jeg at have afgivet Vidneſbyrd om det Modſatte, idet jeg altid, naar jeg nogenlunde kunde forſtaa det, har erkjendt det Gode og Fortjenſtfulde, der i mange Retninger laa i hans og hans Venners Stræben, og jeg beklager, at det ærede Medlem og hans Venner ikke have afgivet Vidneſbyrd af ſamme Beſtaffenhed overfor mig. Naar det ærede Medlem og de ærede Medlemmer fra Marhuſ Amtſ 3die Valgkreds (N. Tenſen) og Veile Amtſ 2den Valgkreds (Berg) have fremhævet, at det var uønkligt, at Lyendet kunde finde et hjemligt Hjem der, hvor det havde ſin Tjenefteplads, og have fremhævet det ſom en Hovedmangel ved Lyendeforholdene nu, at Lyendet ſtod alſor fremmed i den Familiekreds, hvor det tjente ſit Livsophold og anvendte ſine Kræfter, ſaa var dette jo netop Hovedindholdet i mit Foredrag. Mit Foredrag gik netop ud paa at viſe, at Lyendet manglede et hjemligt Hjem, og at herfra havde det ſlette Forhold udviſket ſig. Jeg begyndte mit Foredrag med at paaviſe, hvor ſelſagtig den Opfattelse var, at Lyendeforholdet var et rent Kontraktforhold, fordi denne Opfattelse er aldeles uforenelig med Opfattelsen af Lyendeforholdet ſom et hjemligt Forhold; — to grundforſkjellige Ideer, der udville Forholdet i aldeles modſatte Retninger. Nebens det rene Kontraktforhold ſtiller Huſbonden og Lyendet ſom Modparter, hvis Interesſer indenfor Kontraktforholdet gaa imod hinanden, ſaa ſtiller derimod den anden Side dem ſom Fællesinteresſenter i Hjemmets Lykke, idet Maalet for Huſbondens og Lyendets Stræben bliver ved fælles Hjælp at ſtabe et hjemligt og lykkeligt Hjem for alle Deltagerne i Hjemmets Gjærning. Dette har jeg haft for Die ved mit Foredrag igaar ſom det Maal, man ſkulde ſtræbe at naae. Naar de Herrer ſtille ſig dette Maal klart for Die og ville kaſte Blifket udenfor den Erfaringskreds, hvorfra de ſynes at have hentet deres Erfaringer, ſaa at de ogſaa kunne blive bekjendte med Sagen under andre Forhold, ſom nu ſynes at være dem ſuldstændig fremmede, ſaa ville de ſe, at der fra mangen en Huſbonds Side gjøres ſtore Opoffelser og kæmpes trofaſt og ærlig for at ſtabe et virkelig Hjem for Lyendet indenfor den huſlige Kreds, hvor dette arbejder og virker, og da ville de Herrer muligen ſaae et andet Syn paa Sagen end det, de nu

vedkjende ſig. Ethvert Medlem har en ſtor Tilbøjelighed til at bygge ſine Slutninger og Domme paa, hvad han ſelv har oplevet; men Enhver af os har kun en indſkrænket Virkefreds, indenfor hvilken han ſamler ſine Erfaringer. Jeg forlanger ikke, at de ærede Medlemmer ſtulle antage mine Erfaringer ſom abſolut veiledende for ſig; men ligeſaa viſt ſom jeg forudſætter, at, hvad de Herrer udtale ſom deres Mening, virkelig er bygget paa deres Erfaringer, ligeſaa viſt har jeg Ret til at fordre den ſamme Behandlingsmaade af dem. Endnu vil jeg tillade mig at gjøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Ringkjøbing Amtſ 3die Valgkreds (S. Madſen.) Da jeg ikke var bekjendt med, hvorledes Kollerne vare fordelte i det ærede Hiertal, og ſaaledes var uvidende om, at han havde overtaget Cenſorpoſten for Dannelse, ſaa maa dette tjene til Undſtylbning for, at jeg var gaaet bort under hans Foredrag igaar. Men efter hvad jeg har hørt af Anden, ſkal han have afgivet den Kjendelse, at et Tjenefteyndende havde mere Dannelse end et Medlem af Folkeathinget. Denne Kjendelse er under alle Omſtændigheder et Vidneſbyrd om den ærede Cenſors ſtore Upartifſhed i Bedømmelſen af den almindelige Valgrets Værd, hvorom han og hans Meningsfæller have haft ſaa rig Velgighed til at ſamle Erfaringer.

Sad: Jeg begjærte Ordet igaar, da den tredie Zaler — ſaavidt jeg huſker, det ærede Medlem for Veile Amtſ 3die Valgkreds (Th. Nielsen) — havde Ordet. Grunden, hvorfor jeg forlangte det den Gang, var egentlig ikke ſaa meget, fordi jeg ſærlig tænkte paa at beſkæftige mig med Noget af det, ſom var fremkommet fra hans Side, men det var, fordi det forekom mig, at hele Forhandlingen havde ſaaet og forſattes med en Karakter, ſom jeg ikke antog, at der i og for ſig var Anledning til, og ſom jeg derfor maatte anſe for uheldig. Forhandlingen var nemlig kommen ind paa et Spor, ſom om der angaaende det omhandlede Lyendeforhold herſkede en ſaadan Uenighed her i Thinget, ſom jeg paa ingen Maade tror, at der virkelig herſker, i det Mindſte at dømmen efter den Forhandling, ſom har fundet Sted i Udvalget. Jeg maa tillade mig at ſige, at jeg tillægger den ærede Ordſpører en lille Skyld og den ærede ſidſte Zaler (Sagd) en ſtørre Skyld i, at Forhandlingerne ſik et ſaadt Præg, ſom de imidlertid, ſaavidt jeg ſkjønner, i mindre Grad have haft i Dag. Jeg tillægger den ærede Ordſpører en lille Skyld, fordi det ſtaar for mig, at han i alt Fald gav Antydninger — jeg vil ikke ſige Mere — ſom om der havde været en ſtørre Meningsforſkjel i Udvalget, end jeg i det Mindſte har mærket noget til, at der har været, og fordi det ſynes mig, at han formeget talte ſom Ordſpører for Hiertallet og forlidt — hvad der dog egentlig var hans Opgave — ſom Ordſpører for